

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1648/2015
29.10.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане - Накић Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца Ј.Д. из Бе., чији је пуномоћник у поступку по ревизији Ђ.П., адвокат из Б., против туженог Града Београда, кога заступа Градски јавни правобранилац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7685/13 од 26.02.2015. године, у седници одржаној 29.10.2015. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

I ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7685/13 од 26.02.2015. године, као изузетно дозвољеној.

II УКИДАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7685/13 од 26.02.2015. године и Првог основног суда у Београду П 90755/10 од 18.04.2013. године и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 90755/10 од 18.04.2013. године, ставом I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се обавезе тужени да му по основу накнаде штете на име изгубљене добити за период август 2006. – јуни 2008. године исплати 299.759,29 динара, са законском затезном каматом на месечне и периодично одређене износе од доспелости па до исплате, као и захтев за исплату пореза на приход у износу од 59.951,85 динара. Ставом II изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 46.500,00 динара. Ставом III изреке, одбијен је предлог тужиоца за ослобађање од плаћања трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7685/13 од 26.02.2015. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П 90755/10 од 18.04.2013. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и из разлога, прописаних чланом 395. Закона о парничном поступку, за изјављивање посебне ревизије.

Решењем РЗ 141/15 од 10.07.2015. године Апелациони суд у Београду предложио је Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, у смислу члана 395. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 125/04, 111/09), који се у овом поступку примењује по основу члана 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11). Тужилац је уз ревизију приложио пресуде Апелационог суда у Београду којима је у истој правној ситуацији различито одлучено, па, по оцени ревизијског суда, постоји потреба уједначавања судске праксе, у смислу члана 395. ЗПП, због чега је је одлучено као у ставу I изреке овог решења.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 15.06.2005. године поднео Секретаријату за привреду града Београда, као надлежном органу туженог, пријаву за обављање делатности такси превоза путника на територији Града Београда. Тужилац је дана 03.10.2005. године обавештен да се по његовој пријави не може извршити упис у регистар такси возача због тога што није било слободних места возача која су предвиђена годишњим планом. Тужени је 22.02.2006. године донео решење да тужилац не испуњава услове прописане Одлуком о ауто-такси превозу („Службени лист града Београда“, бр.12/02, 5/03 и 14/04) и да му се не даје сагласност за обављање делатности ауто-такси превоза на територији града Београда. Против тог решења тужилац је благовремено изјавио жалбу, о којој орган туженог није одлучио у законском року, а потом је покренуо управни спор због непоступања по жалби у законом предвиђеном року. У управном спору, пресудом Окружног суда у Београду У 1404/06 од 06.10.2006. године, наложено је Градском већу Града Београда да у року од 30 дана одлучи о наведеној жалби, да би потом другостепени орган туженог решењем од 12.07.2006. године, одбацио као неблаговремену жалбу тужиоца изјављену против решења од 22.02.2006. године. Против коначних аката надлежног органа туженог, тужилац је покренуо и водио више управних спорова. Пресудом Окружног суда у Београду У 1018/07 од 20.07.2007. године, уважена је тужба тужиоца и наложено Градском већу града Београда, да у року од 30 дана од пријема пресуде одлучи о жалби тужиоца од 02.03.2007.године. У поступку извршења ове пресуде, усвојена је жалба тужиоца и наложено Секретаријату за привреду Градског већа града Београда да донесе одлуку по предлогу у овом поступку тужиоца, ради измене појединачног акта, решења туженог од 22.02.2006. године. Секретаријат за привреду Градске управе града Београда донео је решење 19.06.2008. године којим је спојио поступке по захтеву тужиоца за измену појединачног акта, поднетог по одлуци Уставног суда Републике Србије која је донета 29.09.2005. године и захтеву за обављање делатности ауто-такси превоза. Истовремено је тим решењем дата сагласност тужиоцу за обављање делатности ауто-такси превоза. У регистар привредних субјеката, тужилац је уписан као предузетник за обављање делатности такси превоза са почетком обављања делатности 26.06.2008. године. Тужилац је био незапослен у периоду од 14.10.1998. до 25.09.1999. године, од 31.08.2006. до 11.07.2007. године и од 11.10.2007. до 07.07.2008. године. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке, утврђено је да би тужилац у спорном периоду од 15.08.2006. године до 19.06.2008. године, да је обављао делатност ауто-такси превоза на територији Града Београда, остварио нето приход у износу од 213,214,53 динара и накнаду за неплаћање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање у износу од 86.544, 72 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, судови су оценили да се поступање органа туженог не може сматрати неправилним и незаконитим радом у смислу одредбе члана 172. Закона о облигационим односима. У време одлучивања о захтеву тужиоца за упис у регистар превозника, тужени је у складу са тада важећом Одлуком о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београда“, бр. 12/02,5/03 и 14/04), применом члана 6. Одлуке обавестио тужиоца да не испуњава услове за упис у регистар, јер није било слободних места за такси возаче. Одлуком Уставног суда Републике Србије I У 53/04 од 29.09.2005. године оцењено је да одредба члана 6. Одлуке о такси превозу није сагласна Уставу Републике Србије. Тужени је дана 22.02.2006. године донео решење којим тужиоцу није издата сагласност за обављање делатности ауто-такси превоза због тога што не испуњава услове из члана 8. нове Одлуке о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београда“, бр. 29/05), из разлога што није било слободног места за такси возило предвиђено Програмом потребе за ауто-такси превозом за 2006. годину. Тужени је након доношења одлуке Уставног суда о неуставности члана 6. Одлуке о такси превозу из 2002. године, са изменама, дозволио тужиоцу да обавља делатност такси превоза, почев од 26.06.2008. године. На тај начин су последице неуставности одлуке отклоњене, па се поступање туженог не може сматрати незаконитим и неправилним радом и основом одговорности туженог за накнаду штете. Стога је тужбени захтев одбијен.

Ревизијом тужиоца основано се указује да су судови погрешно применили материјално право.

Према одредбама чл. 2, 7. и 36. Закона о друмском саобраћају ("Службени гласник РС" 46/95, 66/01, 61/05), аутотакси превоз је јавни превоз путника који се обавља путничким аутомобилом који испуњава услове прописане тим законом (члан 2); општина, односно град уређује и обезбеђује, у складу са законом, организацијом и начином обављања јавног превоза путника који се обавља на територији једне општине, односно града и ауто-такси превоза (члан 7); а општина, односно град може, у смислу члана 36, прописати ближе услове за обављање ауто-такси превоза (став 1); прописано је да општина, односно град, у складу са саобраћајно-техничким условима, доноси програм којим се дефинише оптимално организовање ауто-такси превоза (став 2); законом је прописано да се саобраћано-технички услови дефинишу у текућој за наредну годину, а на основу истраживања карактеристика превозних захтева – возњи које обављају овлашћене стручне организације (став 3) и да приликом доношења програма општина, односно град немају право да ограничавају број лица која могу обављати ауто-такси превоз на територији општине, односно града (став 4).

Одлуком о ауто-такси превозу ("Службени лист Града Београда" 12/02, 5/03, 14/04), донетом с позивом на наведене одредбе члана 36. Закона о друмском саобраћају, било је прописано да се у оквиру годишњег и вишегодишњег планирања потреба у такси превозу путника и ствари на територи Града Београда планирају потребе за такси превоз, да годишњи план потреба садржи број такси возача чијим се радом задовољавају потребе за овом врстом превоза, одређени орган надлежан за доношење годишњег плана, начин и поступак доношења плана.

Физичко лице може обављати такси превоз као предузетник ако поред услова утврђених законом испуњава и услов утврђен овом одлуком – да има слободно место такси возача у годишњем плану потреба из члана 5. Одлуке (члан 6. став 1. тачка 7).

Уставни суд Републике Србије је одлуком I У 53/04 од 29.09.2005. године утврдио да одредбе члана 6. став 1. тачка 7. и члана 11. став 4. Одлуке о ауто-такси превозу ("Службени лист Града Београда" 12/02, 5/03, 14/04) нису у сагласности са Уставом и законом. У образложењу ове одлуке наведено је, између осталог, да је:

"одредбом члана 36. став 4. Закона о превозу у друмском саобраћају прописано да се актом општине, односно града којом се дефинише оптимално организовање аутотакси превоза, не може ограничавати број лица која могу обављати ауто такси превоз на територији општине, односно града, да законом утврђено овлашћење општине односно града да уређује и обезбеђује посебне услове, као и организацију обављања ове врсте јавног превоза по оцени Суда, искључује могућност да се на основу наведеног овлашћења актом локалне самоуправе... ограничава број лица која се могу бавити такси делатношћу, што оспорене одредбе члана 6. став 1. тачка 7. и члана 11. став 4. Одлуке, чини несагласним са законом".

Тужени је примењујући наведене неуставне и незаконите одредбе Одлуке о ауто-такси превозу, којима је био ограничен број лица које се могу бавити такси делатношћу на територији Града Београда, одбио да тужиоцу да сагласност за обављање аутотакси превоза путника на територији Града Београда, а по захтеву тужиоца од 15.06.2005. године, услед чега тужилац није могао да обавља своју делатност до 26.06.2008. године и да стиче добит на тај начин. По оцени Врховног касационог суда, због неправилног рада органа односно одбијања да на захтев тужиоца стави ван снаге свој појединачни акт, по основу правног дејства одлуке Уставног суда, према члану 57. Закона о поступку пред Уставним судом и правном дејству његових одлука ("Службени гласник РС" 32/91, 67/93, 101/05, 107/07); тужени је на основу одредаба члана 172. Закона о облигационим односима одговоран за штету и у обавези да тужиоцу накнади штету проистеклу доношењем одлуке, на основу које је тужиоцу ускраћена сагласност за обављање ауто-такси делатности.

У погледу законских услова за накнаду материјалне штете, основа одговорности и висине штете у смислу одредаба Закона о облигационим односима, побијане побијане пресуде не садржи разлоге па су због погрешне примене материјалног права у погледу основа одговорности туженог за накнаду ове штете остале неутврђене чињенице у погледу наведених околности из члана 189. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу овлашћења из члана 407. став 2. ЗПП укинуо нижестепене пресуде и одлучио као у ставу II изреке.

У поновном поступку, суд ће отклонити указане недостатке и донети нову одлуку.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**